

Kulturdepartementet
v/ Abid Q. Raja
PB 8030 dep
0030 Oslo

Sendt pr. epost til: postmottak@kud.dep.no

Oslo 14. august 2020

Støtteordningene til artister og musikere må ytterligere forbedres

Artistorganisasjonen GramArt er landets største interesseorganisasjon for selvstendig næringsdrivende musikere. Vi representerer ca. 2800 medlemmer, som i hovedsak er organisert som selvstendig næringsdrivende. Som vi tidligere har orientert om er norske musikere dramatisk rammet av koronakrisen, pga. avlyste arrangementer.

Regjeringen besluttet 7. august å ikke myke opp reglene for maks antall personer som kan delta på konserter og andre kulturarrangementer. Dette får store følger for norske artister og hele næringskjeden i musikkbransjen.

Vi i GramArt har forståelse for at myndighetene setter liv og helse først i den spesielle situasjonen vi er inne i. Ingen ønsker en ukontrollert smitteoppblomstring. Samtidig er det viktig å understreke at myndighetenes begrensninger fører til en kritisk situasjon for norske artister og musikere, samt hele næringskjeden i musikkbransjen. Vi har i tidligere brev datert 19. juni vist dramatiske inntektstap som følge av avlyste arrangementer sommeren vi legger bak oss. Dette vil nå fortsette utover høsten. Vi frykter også at julekonsertene, som er en svært viktig inntektskilde for GramArts medlemmer, nå står i fare for å bli avlyst.

Vi frykter at den nåværende situasjonen vil vedvare lenge. Det er derfor svært viktig at støtteordningene for artister og musikere er så gode som mulig, slik at artister, musikere og hele næringskjeden kan komme seg gjennom den kritiske situasjonen vi nå opplever.

I den forbindelse har GramArt utarbeidet syv forslag til hvordan krisepakken som regjeringen har kommet med kan forbedres slik at de både treffer bedre og hindrer at artister og musikere ikke får tilstrekkelig støtte.

Her er våre forslag til å forbedre støtteordningene:

1. Lik kompensasjonsgrad for artister og arrangører:

En arrangør kan pr. i dag få kompensert 100 % av tapet sitt, mens underleverandører (som artister) kun kompenseres for inntil 50 % av sine tapte inntekter.

Det er en feilslutning at artister i det hele tatt benevnes som underleverandører i denne sammenhengen. Artistene er selve kjernen i bransjen og det som leveres i et «kulturarrangement». Uten artistene vil ikke de andre leverandørene og arrangørene ha noe å tilby publikum. En logisk konsekvens av dette er at dekningsgraden må reflektere den sentrale rollen artister har. Også artister må derfor få kompensert 100 % av sine tap.

2. Kompensasjon for tapte inntekter i utlandet:

Kompensasjon under nåværende ordning ytes kun når kulturarrangementer er åpne for allmennheten og det skal avholdes i Norge. Mange artister har i hovedsak internasjonale karrierer, og har en stor del av sine inntekter fra kulturarrangement i utlandet. Slik ordningene i dag er innrettet, har ikke disse rett til kompensasjon. Dette er et uheldig skille. Det har vært en stor satsning på norsk musikk eksport de senere år, også fra myndighetenes side. Det er derfor vanskelig å forstå at de som har lykket med dette nå skal utelukkes fra kompensasjonsordningen. Også tapte inntekter fra arrangementer i utlandet må derfor kunne kreves dekket.

3. Likestilling av vedtak om utsettelse og kansellering:

Med dagens kompensasjonsordning har man ikke krav på kompensasjon for tapte inntekter dersom kulturarrangement ikke kanselleres, men «bare» blir utsatt, uavhengig av hvor langt frem i tid dette er tale om.

Ved utsettelse gis det kun kompensasjon for «merutgifter» som følge av utsettelsen. Mange artister har opplevd å få utsatt sine konserter/turneer i et år eller mer. De vil i et slikt tilfelle ikke ha rett til kompensasjon.

Bransjen har i stor grad bestrebet seg på å forsøke å utsette i stedet for å kansellere. Det er flere praktiske og økonomiske fordeler ved en slik løsning både for arrangører, underleverandører og publikum. Ved utsettelse vil man kunne unngå reforhandling avtaler, refusjon (og gjenkjøp) av billetter, samt økte transaksjonskostnader og avgifter til tredjepart.

Artister og andre underleverandører har heller ikke nødvendigvis medbestemmelsesrett om en arrangør velger å utsette eller avlyse et arrangement. Det er lite rimelig at artistens rett til kompensasjon skal være avhengig av hva arrangøren måtte velge.

Etter GramArts oppfatning må derfor utsettelse over en viss lengde sidestilles med kansellering, da realiteten i de to løsningene er den samme.

4. Endring av krav til søker / gjennomsnittsinntekter og inntekter i forbindelse med kulturarrangement:

Med nåværende ordning kreves det at en underleverandør skal ha hatt et omsetningsfall på minst 30 prosent i kalendermåneden det søkes tilskudd for, sammenlignet med tilsvarende periode i 2019. Det er ikke gitt at en artist med en planlagt (og nå kansellert) turne i 2020 også turnerte på samme tidspunkt i fjor. Kanskje ble denne perioden i stedet brukt i studio.

Dersom artistens honorar er basert på billettsalg, og ikke faste honorarer, vil det også være mulig å beregne omsetningsfallet sett opp mot gjennomsnittsinntekter fra tidligere år via en hvilken som helst tremånedersperiode i året i løpet av 2017 – 2019. Dette høres i utgangspunktet bra ut. Problemet er imidlertid at nesten ingen artister følger tremånederssykluser, hvor man f.eks alltid skriver låter på høsten, spiller inn på vinteren og turnerer fra mai til og med august.

GramArt mener derfor at det i denne beregningen må foretas en individuell vurdering, hvor det tas sikte på å finne en sammenlignbar periode fra tidligere år, uten faste rammer på lengden på denne perioden.

5. Kompensasjon for andre tapte inntekter tilknyttet kulturarrangement:

Under den nåværende ordningen er det ikke åpning for at man får kompensert tap av inntekter tilknyttet konserter. Det klare eksempelet på slik inntekt er salg av merchandise. En del band har imidlertid tatt dette lengre, og har også inntekter fra «meet & greets» og andre aktiviteter for fans. For mange artister utgjør slike inntektsstrømmer en betydelig andel av inntektstapet. Myndighetenes kompensasjonsordning bør åpne opp for at også bortfall av slike inntekter kan kompenseres.

6. Kompensasjonsordningen må gjelde retroaktivt

GramArt er av den oppfatning at kompensasjonsordningen må gjelde retroaktivt. Artister og musikere som ikke tidligere har kunnet søke på grunn av begrensninger i ordningen, må få mulighet til å søke dekning av tapte inntekter helt tilbake til det tidspunkt konsertavvikling ikke lenger var mulig. At arrangørens søknader for den første perioden allerede er behandlet er ikke noe argument for å begrense stønadsperioden.

7. Ordningen må også ta hensyn til de mindre etablerte:

Tapte billettinntekter eller merutgifter skal utgjøre minimum 25.000 kr i perioden. En god del artister i etableringsfasen vil havne under dette nivået, og således ikke ha krav på kompensasjon. De kan likefullt være svært avhengige av disse inntektene. Grensen må derfor reduseres, slik at flere artister får rett på kompensasjon.

GramArt har gjennom hele den pågående krisen hatt god dialog med Kulturdepartementet. Departementet har også ønsket innspill til hvordan ordningene kan forbedres slik at de fungerer etter hensikten. GramArt håper derfor at departementet er åpne for våre innspill. Vi er også åpne for å diskutere detaljene i forslagene i et eventuelt møte med departementet.

Med vennlig hilsen,

Marius Øvrebø-Engemoen
daglig leder
Artistorganisasjonen GramArt

